

LEDEN CENTRUMPARTIJ C.S. UIT DE VAKBEWEGING?

Solidariteit

Je ziet ze niet meer, maar ze zijn er wel

Is het lidmaatschap van de Centruumpartij en vergelijkbare groeperingen verenigbaar met het lidmaatschap van de vakbeweging?

Deze vraag stond centraal op de Algemene Vergadering van de ABOP van 14 december 1984. In tegenstelling tot de overgrote meerderheid van de afgevaardigden was ik tegen het uitsluiten van leden van genoemde organisaties uit de vakbeweging. Hieronder geef ik daarvoor mijn argumenten, vervat in een elftal stellingen. Hopelijk vormen zij met de kritiek daarop van Rob Lubbersen - lid ABOP Den Haag - een bijdrage aan de discussie hoe anti-fascisten het best extreem-rechtse of fascistische organisaties kunnen bestrijden.

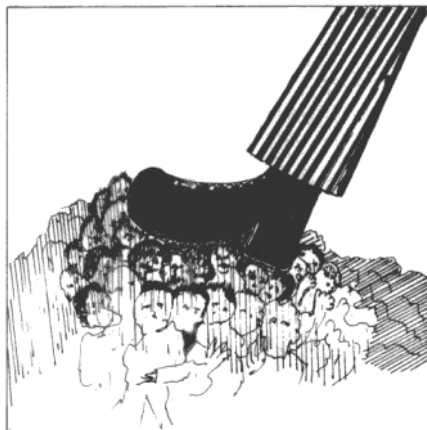
Reakties van lezers en lezeressen van Solidariteit zijn, zoals altijd, zeer welkom en zullen in het volgende nummer opgenomen worden.

Vooraf kort aandacht aan een eerder besluit van de ABOP. Eind 1983 werd met algemene stemmen een resolutie van het hoofdbestuur aangenomen tegen het herlevend fascisme. Daarin stond onder andere dat de ABOP zich verplicht acht tot het bestrijden van fascistoïde opvattingen als racisme, anti-semitisme, seksisme en het achterstellen van minderheidsgroeperingen. Verder werd in die resolutie aangegeven dat er een beleid noodzakelijk is dat voorkomt dat leden, die deze opvattingen uiten of betrokken zijn bij activiteiten of groeperingen van fascistoïde aard, de bond in opspraak brengen ('kompromitteren').

FASCISME EN KAPITALISME

1. De geschiedenis heeft ons geleerd dat het fascisme een economisch, politiek en ideologisch systeem is. Een extreme en totalitaire vorm van het kapitalisme. De oorspronkelijk duitse, later Amerikaanse anti-fascist Adorno heeft eens gezegd: Wie het over het fascisme heeft en daarin het kapitalisme niet betreft, kan beter zwijgen. De huidige ontwikkelingen in bijvoorbeeld Chili en Turkije bevestigen deze stelling.

2. De geschiedenis heeft ons meer laten zien. Namelijk dat er een directe relatie is tussen een in zijn voegen krakende kapitalistische economie en de opkomst van fascistische partijen en groeperingen. Het georganiseerd herleven van fascistische ideeën en praktijken heeft ook in Nederland alles te maken met de kapitalistische crisis.



Deze crisis is dan ook te beschouwen als de kweekvijver van het fascisme.

ANTI-SOCIALISTISCH

3. De weg naar de heerschappij van fascistische partijen gaat in historische en actuele voorbeelden via zware nederlagen van de georganiseerde arbeidersbeweging, die met haar strijd het voortbestaan van het kapitalisme direct bedreigde. Eén van de hoofdkenmerken van het fascisme is dan ook de onverholen en gewelddadige aanval op de verworvenheden en uiteindelijk ook het bestaan van de organisaties van arbeiders-, vrouwen- en andere emancipatiebewegingen.

4. De in de ABOP-resolutie gegeven verbijzondering van fascistoïde opvattingen naar racisme, anti-semitisme, seksisme en achterstelling van minderheidsgroeperingen is onvoldoende specifiek voor het (opkomend) fascisme. Deze vormen van onderdrukking en mensenhaat zijn namelijk

ook kenmerkend voor het kapitalistische stelsel, zij het in minder extreme vorm. In de bovenvermelde opsomming 'racisme...' enzovoort zou op z'n minst de antisocialistische grondslag van het fascisme en fascistoïde opvattingen opgenomen moeten worden.

ONDERNEMERSGEZIND

5. Wat betreft het officiële programma kunnen de Centruumpartij en de nieuwe klub van Janmaat geen fascistische organisaties genoemd worden. Volstrekt duidelijk is echter wel dat met name in de Centruumpartij de invloed van openlijke fascistengroepen erg groot en groeiend is.

Over het racistische en seksistische karakter van het officiële programma kan geen enkele twijfel bestaan. Hetzelfde geldt voor de politieke opstelling van de tot voort kort parlementaire Centruumpartij. Het stemgedrag is de voortdurende getuigenis van een pure ondernemerspartij.

6. Voor de Nederlandse bevolking is het onder 5. geschetste beeld minder duidelijk. De campagne van de Centruumpartij om als een fatsoenlijke partij over te komen, is behoorlijk succesvol. Dit blijkt uit een NIPO-enquête van januari 1984. Daarin kan 17% van de ondervraagden de Centruumpartij niet plaatsen in een schaal van uiterst links tot uiterst rechts. Zelfs meent 20% dat de Centruumpartij een uiterst linkse organisatie is; 50% noemt deze partij uiterst rechts.

MACHTELOOSHEID

7. Behalve ten aanzien van de vooral intellectuele top, is de vraag gerechtvaardigd of de totale aanhang en zelfs het ledenbestand van de Centruumpartij uit fascistengroepen en racistengroepen bestaan. Ondernemers zijn ze in ieder geval zelden. Het is aannemelijk dat die aanhang en leden binnen de vakbeweging georganiseerd zijn. Op zich is dat al een reden om hun opvattingen en praktijken daar te bestrijden en in voorkomende gevallen met hen daarover

LEDEN CENTRUMPARTIJ C.S. UIT DE VAKBEWEGING?



de discussie aan te gaan.

8. Zonder de gegevens van de NIPO-enquête te willen overschatten, kon gekonkludeerd worden dat de Centruumpartij er aardig in geslaagd is verwarring teweeg te brengen onder de bevolking. Een verwarring die erg veel te maken heeft met de voortwoekende crisis en het ontbreken van een anti-krisis alternatief dat grote delen van de arbeidersklasse aanspreekt. Met andere woorden de Centruumpartij slaagt er in de machteloosheid en wanhoop van mensen te organiseren.

BESTRIJDING VAN SYMPTOMEN ÉN ZIEKTE

9. Fascistisch of niet, het bestaan en de opkomst van de Centruumpartij en aanverwanten zijn symptomen van een ziek maatschappelijk stelsel. Evenals de verwarring die zij hebben opgeroepen. Uitsluiting uit de vakbeweging is een verkeerd medicijn dat de oorzaak van de ziekte onaangetast laat. Opvattingen en praktijken worden daarmee niet uitgeroeid. En die uitroeiing is wel nodig, zowel binnen als buiten de vakbeweging, zowel op het nivo van de symptomen als op het nivo van de ziekte.

10. Op het symptoom-nivo is dat bijvoorbeeld het belemmeren van de activiteiten van die organisaties door vergaderingen te verhinderen en het verspreiden van propagandamateriaal onmogelijk te maken. Door vakbondsleden op te roepen deel te nemen aan anti-fascisme en anti-racisme komitees. Door de FNV op te dragen daarvoor campagne te gaan voeren.

Op het ziekte-nivo is dat een offensief, een anti-krisisplan van de vakbeweging en linkse partijen tegen de werkloosheid, tegen de loondaling, tegen de afbraak van sociale voorzieningen, tegen de verpaupering en tegen de achterstelling van vrouwen, jongeren en migranten.

11. Dit offensief dient ook binnen de vakbeweging bevochten te worden. In die strijd tegen de gevolgen en oorzaken van de kapitalistische crisis zijn discussies met al of niet openlijke aanhangers en leden van de Centruumpartij en vergelijkbare groeperingen binnen de vakbeweging een noodzakelijk middel.

Door uitsluiting en een eventueel verbod spreek je of zie je ze niet meer, maar ze zijn er nog wel.

Hans Boot